

Ako si môžem uplatniť nárok na náhradu škody alebo iné prostriedky nápravy/kompenzácie od páchatefa v súdnom konaní (trestnom konaní) a na koho sa mám s týmto nárokom obrátiť?

V prípravnej fáze trestného konania by ste mali vyhlásiť, že chcete vzniesť občianskoprávny nárok na náhradu škody (*politikós enágon*) predložením sťažnosti na príslušnej prokuratúre alebo policajným orgánom, pričom toto vyhlásenie by ste mali uviesť v sťažnosti. Takéto vyhlásenie možno urobiť aj počas vyšetrovania trestného činu v samostatnom dokumente (*dikógrafa*) oznámením polícii, prokuratúre alebo vyšetrovujúcim orgánom, prípadne môžete takéto vyhlásenie urobiť priamo na súde ešte predtým, ako sa pristúpi k vypočutiu svedectiev (články 63, 82 a 83 Trestného poriadku).

V ktorej fáze trestného konania si mám nárok uplatniť?

a) V prípravnej fáze, ako už bolo uvedené (článok 83 Trestného poriadku).
b) Na súde jednoduchým ústnym vyhlásením predtým, ako sa pristúpi k vypočutiu svedectiev, **bez potreby písomného postupu v prípravnej fáze konania**, ak žiadate o náhradu za bolesť a utrpenie a nemajetkovú ujmu spôsobenú trestným činom voči vašej osobe, alebo **doručením oznámenia** obvinenej osobe do piatich dní pred pojednávaním, ak žiadate o náhradu za majetkovú ujmu (články 66, 67 a 83 Trestného poriadku).

O čo môžem v žiadosti o uplatnenie nároku žiadať a ako ju mám formulovať (uviesť celkovú sumu a/alebo presne vymedziť jednotlivé straty, ušlý zisk a úroky)?

Vyhlásenie, že chcete vzniesť občianskoprávny nárok na náhradu škody, musí vo všeobecnosti obsahovať zhrnutie prípadu, dôvody, na základe ktorých sa domnievate, že máte právo vzniesť nárok na náhradu škody, a vymenovanie procesného zástupcu v mieste zasadania súdu, ak tam nemáte trvalý pobyt. Ak sa vyhlásenie o tom, že chcete vzniesť občianskoprávny nárok na náhradu škody týka náhrady za bolesť a utrpenie a nemajetkovú ujmu, nevyžaduje sa písomný postup. V takých prípadoch poškodený zvyčajne požiadava o symbolickú sumu, a nie o celú výšku nároku. Ak súd uzná obvinenú osobu za vinnú, nariadi, aby sa vám ako náhrada škody vyplátila táto symbolická suma. Pokiaľ ide o zvyšnú časť nároku, budete musieť podať samostatnú žalobu na občianskom súde. Ak sa vaša žiadosť týka náhrady majetkovej ujmy, ktorá vám bola spôsobená trestným činom, musíte žalovanému do piatich dní pred začatím súdneho konania doručiť oznámenie, v ktorom uvediete rozčlenenie jednotlivých položiek.

Existuje osobitný formulár na uplatnenie týchto nárokov?

Neexistuje žiadny osobitný formulár. Vaše vyhlásenie musí obsahovať všetky uvedené informácie. Ako už bolo uvedené, osobitná prípravná fáza konania sa vyžaduje len vtedy, ak bol na trestný súd podaný návrh na náhradu majetkovej ujmy, pričom v tomto prípade sa musí obvinenej osobe doručiť oznámenie do piatich dní pred začatím súdneho konania.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu svojho nároku?

Pred prerokovaním veci musíte predložiť všetky dokumenty, ktoré preukazujú váš nárok, t. j. lekárske osvedčenia, potvrdenia, svedkov a akékoľvek ďalšie dôkazy.

Vzťahujú sa na uplatnenie môjho nároku súdne poplatky alebo iné náklady?

Musíte zaplatiť poplatok za občianskoprávnu žalobu vo výške 40 EUR (článok 63 Trestného poriadku v platnom znení).

Môžem získať právnu pomoc pred konaním a/alebo počas konania? Môžem ju získať, ak nežijem v krajine, v ktorej sa konanie vedie?

V právnych predpisoch (článok 41 a nasl. zákona č. 4689/2020) sa stanovuje nárok na právnu pomoc pre občanov s nízkym príjmom, ktorí sú občanmi členských štátov Európskej únie, štátnymi príslušníkmi tretích krajín alebo osobami bez štátnej príslušnosti, ak sa legálne zdržiavajú alebo majú obvyklý pobyt v Európskej únii. V občianskoprávných a obchodných veciach sú občania s nízkym príjmom tí občania, ktorých ročný príjem rodiny neprekračuje dve tretiny minimálneho ročného osobného príjmu stanoveného v platných právnych predpisoch. V prípade domáceho sporu sa príjem druhej strany sporu nezohľadňuje. Na právnu pomoc majú nárok aj obeť trestných činov podľa článku 41 ods. 3 zákona č. 4689/2020 v súvislosti s akýmkoľvek nárokom v trestných alebo občianskoprávných konaniach.

Kedy by trestný súd môj nárok voči páchatelovi zamietol alebo by o ňom odmietol rozhodovať?

Ak trestný súd rozhodne, že by trestné konanie nemalo pokračovať alebo by sa malo z akéhokoľvek dôvodu zamietnuť, nemôže sa občianskoprávnou žalobou zaoberať. Takisto zamietne občianskoprávnu žalobu, ak nebola podaná zákonným spôsobom podľa uvedeného opisu alebo ak nemá právny základ alebo je nedôvodná, napríklad preto, že ste neutrpeli ujmu priamo v dôsledku trestného činu alebo nie ste držiteľom príslušného právneho záujmu.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo hľadať iné prostriedky nápravy/kompenzácie?

Môžete podať **riadny opravný prostriedok (éfses) proti zbaveniu obvinenia** na okresnom trestnom súde, jednočlennom alebo trojčlennom súde prvého stupňa alebo odvolacom súde pre trestné činy strednej závažnosti (*plimmélima*), ak vám súd nariadil zaplatiť náhradu škody a trovy, ale len v tom rozsahu (článok 486 ods. 1b Trestného poriadku). Môžete takisto podať riadny opravný prostriedok proti **rozsudku, ktorým sa odsudzuje obvinená osoba**, v takom rozsahu a len vtedy, ak sa váš nárok na náhradu škody zamietla z dôvodu, že nemá právny základ, alebo vám priznáva finančnú alebo vecnú náhradu škody za predpokladu, že požadovaná suma bola vyššia ako 100 EUR, ak ide o opravný prostriedok proti rozsudku okresného trestného súdu, 250 EUR, ak ide o opravný prostriedok proti rozsudku jednočlenného súdu prvého stupňa alebo jednočlenného súdu pre mladistvých, alebo 500 EUR, ak ide o opravný prostriedok proti rozsudku trojčlenného súdu prvého stupňa alebo trojčlenného súdu pre mladistvých. Môžete podať **odvolanie v právnej otázke (anaíresi)** proti **rozsudku, ktorým sa odsudzuje obvinená osoba**, v rozsahu, v akom sa zamietla váš nárok na náhradu škody z dôvodu, že **nemá právny základ** (článok 505 Trestného poriadku), alebo proti zbaveniu obvinenia, ak vám súd nariadil zaplatiť náhradu škody a trovy (článok 506 Trestného poriadku).

Ak mi súd prizná náhradu škody, ako zaistím, aby sa rozsudok proti páchatelovi vykonal? Akú pomoc môžem v záujme zaistenia vykonania rozsudku získať?
Náhrada škody, ktorú vám prizná trestný súd, je v zásade uznaním občianskoprávneho nároku. Vykonáva sa teda v rámci procesu vymáhania rozsudkov v občianskoprávných veciach (*anankastikí ektélesi*).

Posledná aktualizácia: 25/04/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.